

Behovsoppgave Melhus aktivitetspark

Aktivitetsarenaer

Stortingsmeldingen «Den norske idrettsmodellen» påpeker at:

«Alle som ønsker det skal ha mulighet til å drive idrett og fysisk aktivitet i form av trening og mosjon.» og «Samfunnet skal være godt tilrettelagt for egenorganisert fysisk aktivitet.»

Innenfor egenorganisert fysisk aktivitet (med unntak av det tradisjonelle tilbudet som skiløyper og turstier) er tilbudet i Melhus kommune nærmest ikke-eksisterende. Åpne møteplasser som er tilrettelagt for mange typer aktivitet blir mer og mer etterspurt, og har vist seg å ha veldig positive ringvirkninger på lokalsamfunnet. Melhus kommune ser derfor at det er et behov for å skape en moderne møteplass tilknyttet et slikt anlegg som treffer bredt og som appellerer til innbyggerne i Melhus på tvers av interesser, behov og alder.

Ungdata-undersøkelsen peker på at færre ungdom driver med organisert idrett, og at mange går over til egenorganisert idrett, da spesielt gjennom medlemskap på treningssenter. Det krever at de har økonomi til det, og er derfor ikke et lavterskeltilbud. Vi ønsker med denne parken å kunne tilby en god arena for fysisk aktivitet for alle, uavhengig av bakgrunn og status.

I Melhus er spesielt skate-miljøet stort, men mangler steder å oppholde seg. Det har ført til mye negativ oppmerksomhet rundt denne aktiviteten, og kan virke demotiverende på deltakere. Det er derfor viktig at kommunen tar ansvar og legger til rette for at alle kan drive den typen aktivitet de ønsker uten å skape negativ respons, samt å inkludere medvirkning med lokale miljøer i denne planleggingen for å sikre at det blir gjort på best mulig måte for disse. Prosjektet med en aktivitetspark ble påbegynt etter samtaler med det lokale laget Melhus Brettklubb som ønsket et skateanlegg i betong til kommunen. På grunn av langvarig behov for oppholdssted for denne gruppen ønsker vi å prioritere delen av parken som blir tilrettelagt for brett-aktivitet, og ha den som første byggetrinn.

Folkehelse

I kommunens temaplan for friluftsliv pekes det på øking av levealder og velferd som grunn til å i større grad sette søkelys på de eldre i befolkningen som benytter seg av friluftslivet som hovedaktivitet. Melhus omfattes av en internasjonal trend der helseproblem i økende grad har sammenheng med vår livsstil. Det å legge til rette for den daglige turen og egenaktivitet i nærområdet er et viktig og effektivt helsetiltak som må tillegges enda større vekt fremover. Melhus sentrum er i stor grad preget av utbygging for eldre, men det mangler gode møteplasser og sosiale og fysiske arenaer. Med en ny broforbindelse fra sentrumssiden av elven og over til Monstufleta vil denne aktivitetsparken være et fint turmål og samlingssted også for denne befolkningsgruppen.

Høsten 2019 deltok den voksne befolkningen i Melhus i HUNT-undersøkelsen (Helseundersøkelsen i Trøndelag), med en svarprosent på 46,5 %. Den viste at andelen menn som oppgir at de har daglig fysisk aktivitet ligger på 20,4 %, mens 23,9 % kvinner oppgir det samme. Undersøkelsen sier ikke noe om hvilken fysisk aktivitet det er snakk om. Men dersom man ser på samfunnsdeltagelse fordelt på ulike aktiviteter, så oppgir 84,9 % kvinner og 85 % menn at friluftsliv er deres hovedaktivitet. Det er videre 75,2 % kvinner og 71 % menn som oppgir trening og idrett som hovedaktivitet. Idrettsaktivitet kan dermed ha en svært viktig rolle både for folks fysiske aktivitet samtidig som folk for dekt et sosiale behov. Tilbakemeldinger fra Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne tyder derimot på at tilrettelegging for friluftsliv og fysisk aktivitet for mennesker med nedsatt funksjonsevne kunne vært langt bedre. Det blir derfor viktig for oss i den videre planleggingsprosessen å inkludere denne gruppen

for å utforme parken på en måte som gjør den tilgjengelig for alle, og attraktiv å bruke uansett evner og kroppslige muligheter.

Det er nedfelt i Kommuneplanens samfunnsdel at Melhus kommune skal være blant de fremste på forbyggende folkehelsearbeid. Deltagelse i idrettsaktivitet gir økt fysisk- og sosial aktivitet i befolkningen. Økt fysisk aktivitet bidrar til å forbygge livsstils-orienterte sykdommer som fedme, hjerte-karsykdom og diabetes, og økt sosial aktivitet bidrar til å fremme god mental helse. Idrettsaktivitet kan også tilrettelegges på en måte som bidrar til å utjevne sosiale helseforskjeller i befolkningen.

Konkrete behov

Noen av de konkrete behovene som har kommet frem både i forkant av og underveis i prosjektet og gjennom medvirkningen kan kategoriseres og løses som beskrevet under.

Melhus aktivitetspark skal ha:

- Aktive soner: Skate- og rullepark med varierte kjøreflater for ulike behov og ferdighetsnivåer. Områder for fysisk aktivitet som akebakke, nedfelte trampoliner, balanselek, disc-golf og ballspill.
- Lavintensitetssoner: Sittebenker, bord og ulike og tilrettelagte sosiale soner for alle som ønsker å bruke parken til å henge med venner, se på/følge barn og barnebarn til aktivitet eller som møteplass tilrettelagt for barnebursdager, piknik, grilling og liknende. Videre kan det tilrettelegges for ulike lavintensitetsaktiviteter som sjakk, brettspill og ulik rekreasjon tilpasset ulike aldersgrupper.
- Utlånsentral (BUA BLOXX): Ved å gjøre alt relevant utstyr tilgjengelig så senker man terskelen for å delta, man skaper ingen barrierer for å delta i ulike former for aktivitet, og man kan kontinuerlig påvirke og endre aktivitetens innholdet i parken basert på innbyggerinvolvering, trender og sesong. Man ser for seg en selvbetjent løsning lik BUA-Filipstad i Trettenparken i Oslo hvor BUA Norge over tid har gjennomført et vellykket pilot-prosjekt. På den måten kan man skape en kultur for at barnehager, skoler, lag og foreninger i alle aldre kan bruke aktivitetsparken uten å måtte medbringe masse utstyr, noe som vil kunne åpne for deltagelse på tvers av samfunnsnivåer og bakgrunner, spesielt med tanke på lavinntektsfamilier og minoritetsfamilier. Dette vil både før, under og etter skoletid kunne skape viktige synergier og rekruttering på tvers av organiserte og egenorganiserte aktiviteter. En slik sentral kan utformes på mange ulike måter, og det er naturlig å tenke at den med enkle grep kan fungere som en pop-up-fritidsklubb på utvalgte dager, eller som base for f.eks oppsøkende barne- og ungdomsarbeidere.
- Gapahuk /områder under tak og område for matlaging med f.eks utepeis/bålpanne, tilgang på strøm, vann og toalettfasiliteter.
- Deler av skate- og rullebanlegget planlegges bygget med takoverbygg for å forlenge sesongen.
- Et aktivt eierskap, hvor kommunale instanser vil bruke parken aktivt og tilrettelegge for bruk av parken på de måter som er tiltenkt.

Konklusjon

Vi ser et stort behov for et slikt anlegg i kommunen, og håper det vil kunne føre til økt folkehelse og generell trivsel med kommunen for alle aldersgrupper og brukere.

Mye av det som er nevnt over vil bli inkludert i kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og anleggsutbygging som blir sendt til politisk behandling for høring og offentlig ettersyn i uke 36. Her vil også aktivitetsparken stå på en prioritert liste for anleggsbygging i kommunen.

Kostnadsoverslaget og finansieringsplanen i denne søknaden vil legge grunnlag for inkludering av aktivitetsparken i kommunens budsjett og økonomi og handlingsplan som rulleres i desember 2021.

Planlagt byggestart

Dette prosjektet har blitt jobbet aktivt med siden desember 2020 da et forprosjekt ble vedtatt i kommunestyret. Våren 2021 ble brukt til å innhente erfaringer og gjennomføre en mulighetsstudie for å bestemme plassering av parken.

På området som ble vedtatt å jobbe videre med så ligger det nå en foreløpig parkeringsplass som blir brukt i forbindelse med utbygging av naboskolen. Denne har tillatelse dispensasjon for bruk frem til 01.08.22. Vår ideelle fremdrift på prosjektet er å begynne en reguleringsprosess i januar 2022, og ha den ferdig slik at vi kan begynne første byggetrinn i forbindelse med at bruken av denne parkeringsplassen opphører, enten fra 01.08.22 eller litt tidligere dersom vi kan finne en avtale med skolen angående dette. Ytterligere detaljplanlegging av prosjektet er ikke igangsatt ennå, så konkret fremdriftsplan på bygging og ferdigstillelse er ikke satt ennå.

